

3 Kända ombyggnader, förändringar och underhållsarbeten

3.1 Källor och litteratur

ATA, Hälsingland, Bollnäs socken, Hällbo kapell
 Bollnäs-Ovanåkers kyrkliga samfällighets arkiv: Hällbo kapell
 Horn, Gunnar: *Hällbo kapell 150 år*, Bollnäs 1994
 Kilström, Bengt Ingmar: *Kapellet i Bollnäs församling*, Katrineholm 1982
 Läns museet Gävleborg: Ärendearkivet
 Läns museet Gävleborg: Topografiska arkivet
 Olsson, Anna: *Hällbo kapell. Antikvarisk kontroll vid utvändig ommålning*, Slutredovisning –
 Läns museet Gävleborg, Gävle 1999
 Riksantikvarieämbetet: Byggnadsregistret
 Riksantikvarieämbetet: Kulturmiljöbild
 Åberg, Jan Håkan: *Inventarium över svenska orglar*, Kinna 1991

3.2 Kronologisk förteckning

Årtal	Händelse	Källa
1844	Hällbo kapell uppförs genom medverkan av ägarna till Kilafors bruk och ortsbefolkningen. Kapellet uppförs med rödfärgade timmerväggar och spåntak. Långhuset har ingång ungefär mitt på södra sidan och avdelad sakristia bakom koret i öster. Kyrkorummet har två läktare, den största med uppgång från sydvästra hörnet, orgelläktaren med uppgång från sakristian.	Byggnadsregistret, Horn 1994
1852	Orgeln som tillverkas åren 1845-47 av Nils Jansson i Hå, Hällbo flyttas till kapellet. Pipmaterialet kommer från en 1700-talsorgel. Orgeln placeras på den västra läktaren.	Horn 1994, Åberg 1991, ATA
1872	Tornet uppförs på västgaveln. En kyrkklocka tillverkad 1737 monteras i kyrktornet. Orgeln flyttas från västra läktaren till östra läktaren över koret.	Byggnadsregistret, Horn 1994, Kilström 1982
1874	Kapellet målas om in- och utvändigt.	ATA
1881	Kapellets ingång flyttas från södra sidan till tornet. Sakristian iordningsställs som skollokal och en ingång tas upp direkt från gårdsplanen på södra sidan.	Horn 1994, Kilström 1982
1890	Två kaminer installeras i kapellet.	Horn 1994
1800-talets slut	Timmerstommen brädfodras och panelen vitmålas.	Byggnadsregistret
1900-talets början	De två kaminerna ersätts av en kamin som tidigare stått i Hanebo kyrka.	Horn 1994
1903	Orgeln byggs om och orgelhuset förstoras. Ombyggnaden sker av Per Johan Johansson, Ore.	Horn 1994, Åberg 1991
1905-06	Omfattande reparation av kapellet. In- och utvändig ommålning. Ett nytt	Horn 1994,

	golv läggs in. Bänkinredningen tas bort och ersätts av nytillverkade bänkar av snickaren Per Ek i Hå.	Kilström 1982, ATA
1916	Uppgift om att kapellet repareras. Omfattningen okänd.	ATA
1929	Grunden förstärks.	ATA
1931	En omfattande restaurering sker. Kapellet får ett nytt tak. Väggarna rätas, tornet förstärks och fasaderna målas om. Innerväggarna kläs med jonit och bröstningen målas i en grågrön kulör medan övriga väggytor samt taket målas vitt. Bänkarna målas i en grågrön kulör. Elektriskt ljus installeras.	ATA
1968	En omfattande restaurering sker efter förslag av Erik Stenholm. Kapellet förses med ny grund. Långhuspanelen skrapades trären och målas med alkydoljefärg. Fönstren byts mot kopplade fönster. Takkonstruktionen byts ut. Kapellet får ett nytt yttertak av bandtäckt plåttak. Innertaket byggs om från tredningstak till sadeltaksform och förses med en ohyvlad furupanel. Väggarna kläs med gipsskivor. Västra läktaren förkortas och sänks och en spiraltrappa placeras upp till läktaren. Den östra läktaren byggs igen med en vägg upp till takhöjd i koret. I det nya utrymmet skapas ett samlingsrum med pentry med en trappförbindelse till sakristians entré. I samband med detta flyttas orgeln från östra läktaren till västra läktaren. Predikstolen sänks drygt en halvmeter och trappan byggs om. Kyrkorummet får ny färgsättning och dekorationsmålning. Altarmålningarna samt utsmyckning av läktarbarriären utförs av Erik Stenholm. Armaturen med glaskupor tillkommer. Bänkvärme installeras.	Byggnads- registret, Horn 1994, Kilström 1982, Olsson 1999, Åberg 1991, ATA
1999	Kapellet genomgår en utvändig ommålning, fönsterrenovering, översyn av grund, tak och vattenavrinning. Ommålningen sker med linoljefärg efter 1968 års färgsättning med ljusgrå panel och fönsterkarmar samt gulgrå fönsterbågar. Plåttaket målas i en mörkt grå kulör. Hängrännor och utkastare byts ut till 1940-talsvarianten med skarpa vinklar. Rötskadat virke byts i korset som också plåtlagas och omförgylls. Tornluckornas panel ilagas. Putslagningar görs på sockeln (cement). Marklutningen kring kapellet justeras.	Olsson 1999